

IZVEŠTAJ O TROŠKOVIMA OPŠTINE NOVO BRDO

NOVAC I POLITIKA

UNAPREDIMO KOSOVO ZAJEDNO

LOKALNO
REŠENJE

IZVEŠTAJ O TROŠKOVIMA OPŠTINE

NOVO BRDO

NOVAC I POLITIKA

● ● UNAPREDIMO KOSOVO ZAJEDNO

Implementing Persons and Organizations for this report:

FADIL LLAPASHTICA – Youth Network Novobërdë/ Novo Brdo
JELENA KOSTIĆ – Association of Returned Women – Naš Dom

Podržan od:

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Opis projekta:

Projekat je podržan od strane Agencije za međunarodni razvoj (USAID) kroz program Unapredimo Kosovo Zajedno-Lokalno rešenje (AKT-LS), i ima za cilj da poveća integritet lokalnih samouprava putem povećanog nadzora od strane organizacija civilnog društva u tim Opštinama. Učesnici projekta prisustvovali su treningu na kome su naučili kako da: dobiju informacije o javnim tenderima na opštinskom nivou, prepoznaju političku vezu kompanija ili osoba koji su dobili tender nakon doniranja određenim političkim partijama, kao i da pregledaju imovinske deklaracije lokalnih zvaničnika. Nakon završenog treninga imali su zadatak da stečeno znanje primene u svojim Opština i kreiraju izveštaj rezultata. Izveštaj je urađen na osnovu ove metodologije i treninga.

Odricanje odgovornosti za sadržaj:

Sadržaj ovog izveštaja je rad učesnika u projektu. Istraživanje prikazano u ovom izveštaju je rad individue, a ne njihove organizacije. Stavovi u ovom izveštaju ne predstavljaju nužno stavove donatora ovog projekta, Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Takođe stavovi u ovom izveštaju ne predstavljaju nužno stavove organizacija koje implementiraju ovaj projekat, Communication for Social Development-CSD i QOHU!

Objavljuje:

Organizata për Demokraci, Antkorrupsion dhe Dinjitet, Çohu!
Rruga: Rustem statovci Nr.17; Prishtinë, Kosova
Tel / +381 (0)38 248 506
www.cohu.org

SADRŽAJ

08

Uvod

10

**Troškovi
kapitalnih
investicija**

12

**Ugovori Opštine
Novo Brdo kroz
postupke javne
nabavke.**

09

**Planiranje
kapitalnih
troškova u
Opštini**

AJ

16

Nalazi
Generalnog
revizora kroz
godine

22

Veze biznisa
sa politikom

14

Raspodela
sredstava kroz
javnu nabavku

22

Finansiranje
političkih
stranaka

24

Zaključci i
preporuke

IZVEŠTAJ O TROŠKOVIMA OPŠTINE

NOVO BRDO

UVOD

Prvi deo istraživanja koji pokriva period od 2008. do 2013. godine ukazuje da je Opština Novo Brdo imala poteškoća što se tiče funkcionisanja, posebno kada govorimo o planiranju budžeta za kapitalne investicije i javnu nabavku, kao i potrošnju tog budžeta. Opština je postojala i pre 2008, ali granice opštine su se proširile 2008.godine.

Drugi deo istraživanja koji pokriva period od 2013. do 2014. godine ukazuje da je funkcionisanje i profesionalizam Opštine podignut na veći nivo. Sredstva su korišćena na efikasniji način, a rezultati su očevidni.

Opština Novo Brdo nema crni spisak preduzeća kojima je zabranjen pristup konkursima tendera, ako imamo u vidu spisak koji smo dobili od opštinskih zvaničnika.

Što se tiče ključnih nalaza između 2008. i 2014., oni se mogu svrstati u sledeće grupe:

- Problemi sa finansijskim izveštajima, netačni podaci zajedno sa neadekvatnim dokazima kao i netačnim tvrdnjama;
- Velike razlike i nesaglasnost između izveštaja prihoda i isplata gotovinom na početku i na kraju godine.

- Problemi sa izveštavanjem i realizacijom budžeta;
- Nepoštovanje ugovornih odnosa od strane preduzeća i nedostatak izricanja kazni od strane Opštine;
- Nedostatak izrade i uvođenja unutrašnjeg revizora, prema zahtevu zakona na snazi.
- Nedostatak oglasa o dodeli tendera u dnevnim novinama i na veb stranici RKJN-a, kao što se predviđa Zakonom o javnim nabavkama;
- Nepoštovanje procedura što se tiče kriterijuma za selekciju "ekonomski povoljnijih" tendera, kao što se predviđa Zakonom o javnim nabavkama Br. 2007/20, sekcija 50.2;
- Netačno prikazivanje informacija o imovini od strane Opštine;
- Nedostatak sistematskog procesa za upravljanje i adresiranje preporuka Generalnog revizora;
- Nedostatak efikasne strategije za sakupljanje istorijskog duga koji utiče na smanjenje sposobnosti Opštine da planira finansiranje projekata od sopstvenih prihoda;
- Potreba za jačanjem kontrole nad troškovima, posebno u oblasti subvencija i transfera, itd.

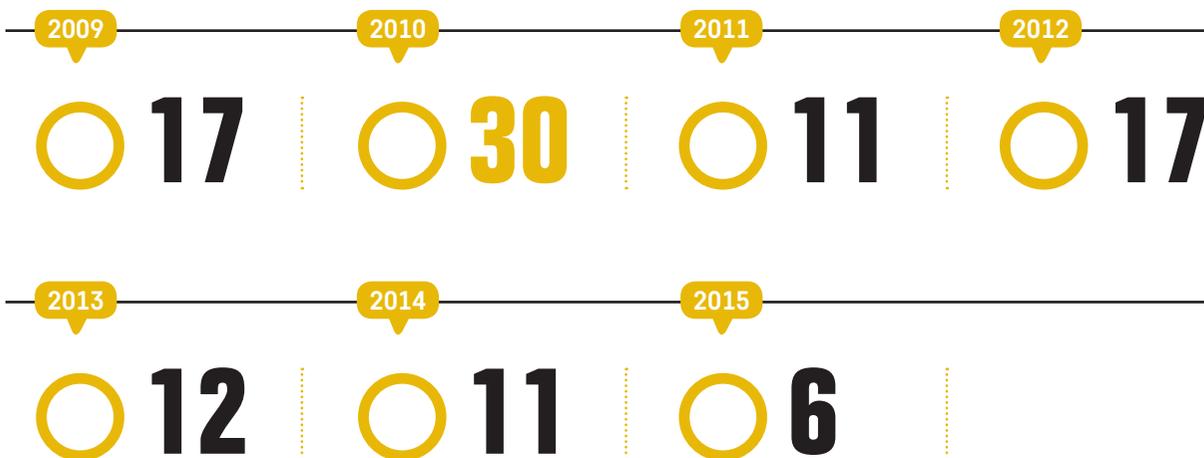
U nastavku možete pogledati kako je Opština Novo Brdo planirala i realizovala sredstva za kapitalne investicije i javnu nabavku;

Za kapitalne investicije i javnu nabavku Opština Novo Brdo je za period od 2009. do 2015. odvojila sledeća planirana sredstva:

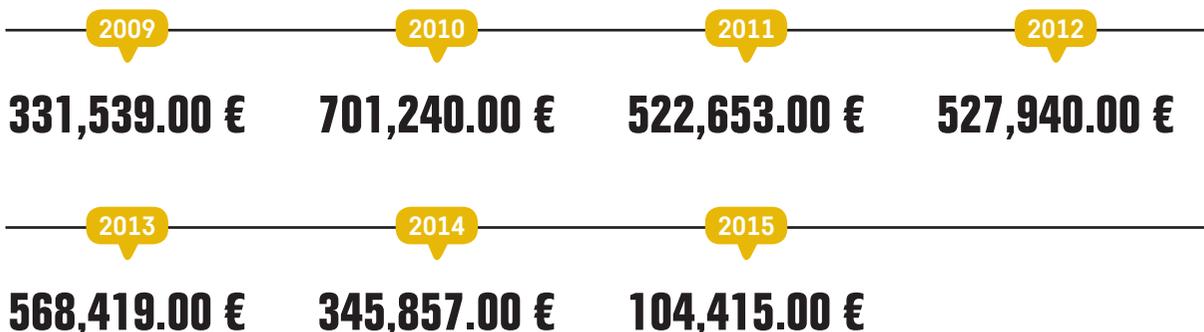
Planiranje kapitalnih troškova u Opštini:

Tokom 2009.-2015. Opština Novo Brdo je planirala 104 kapitalnih projekata. Najveći broj planiranih projekata bio je 2010. godine, **30 projekata.**

PLANIRANI PROJEKTI ZA KAPITALNE INVESTICIJE

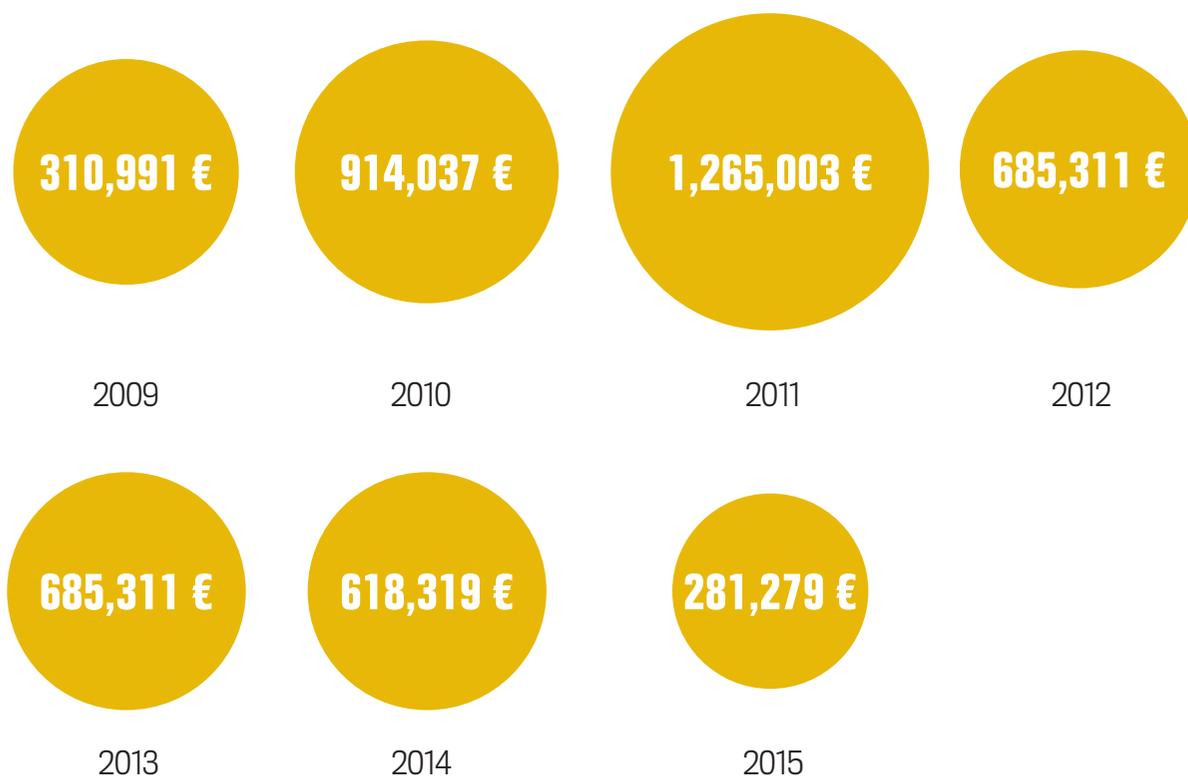
Početni planirani iznos za kapitalne investicije bio je **3,102,063 €.** Takođe, 2010. je godina najvećih dodeljenih sredstva za kapitalne investicije.

Prema podacima iz opštinskih godišnjih izveštaja i podataka Generalnog revizora tokom 2009.-2015. za kapitalne investicije potrošeno je **4.286.014 €**.
Najviše je investirano 2011. godine, sa **1,265,003 €**.

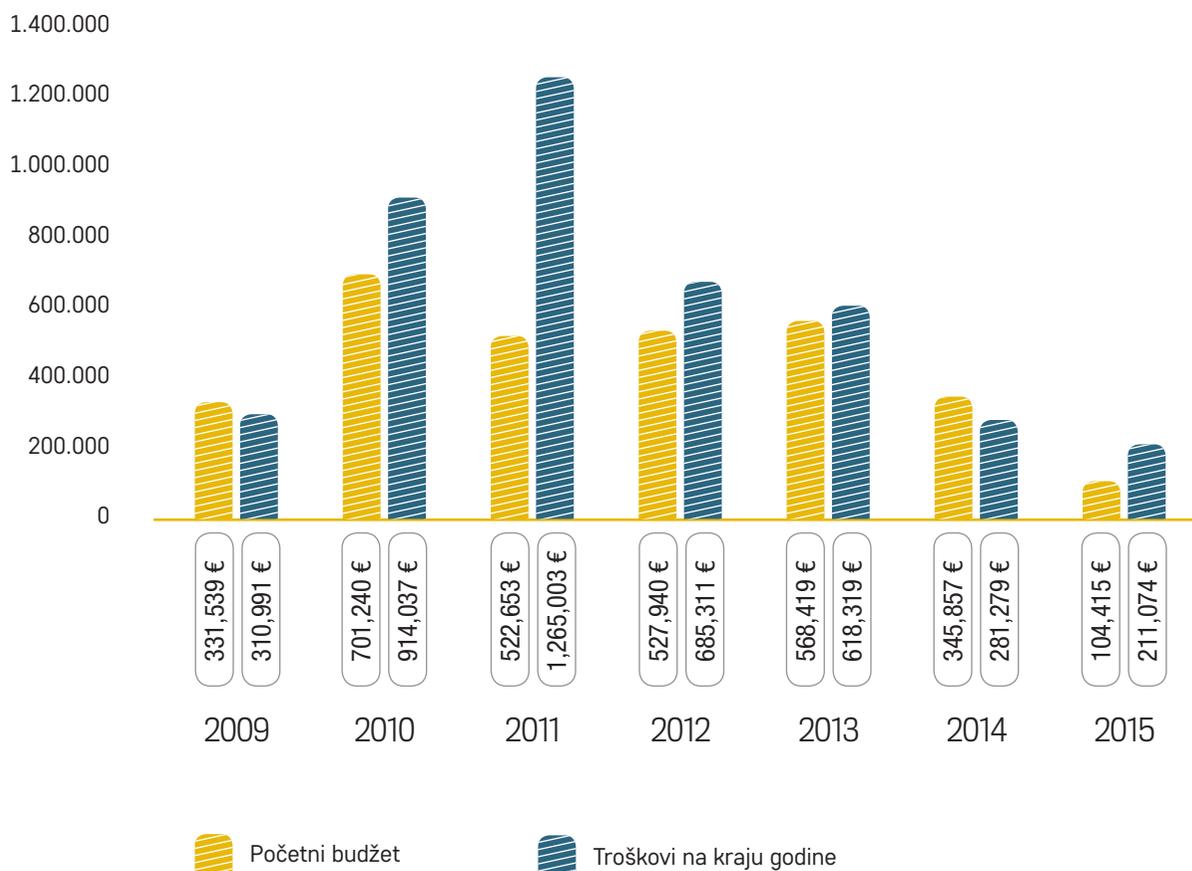

TROŠKOVI KAPITALNIH INVESTICIJA

Bilo je velikih razlika između planiranih i potrošenih sredstva na kraju godine.

Razlika između planiranih sredstava na početku godine i potrošenih sredstava na kraju godine

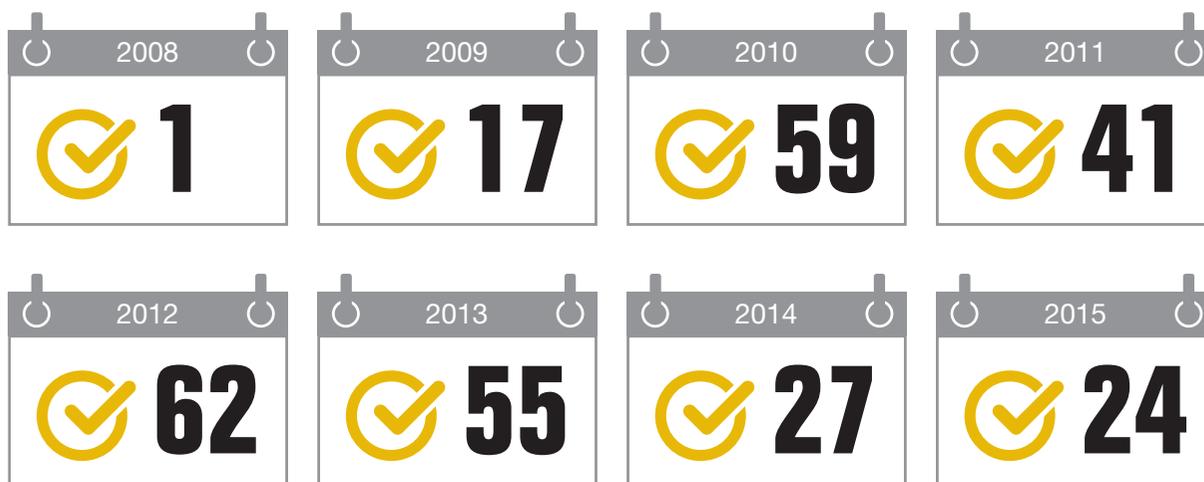

Ugovori Opštine Novo Brdo kroz postupke javne nabavke.

Na osnovu podataka koje smo dobili sa veb stranice Regulativne komisije za javne nabavke, ispostavlja se da je Opština Novo Brdo sklopila 286 ugovora kroz javnu nabavku između avgusta 2008. i decembra 2015. godine.

Najveći broj ugovora kroz javnu nabavku bio je u 2012. godini sa 62 postupaka, dok je u prošloj godini (2015.) bilo 24 predmeta nabavke.

Ugovori sklopljeni putem javne nabavke

Od ovih ugovora, 119 su pripadali kategoriji “radovi”, 89 su pripadali kategoriji “snabdevanje”, i 77 su pripadali kategoriji “usluge”.

2008 godine, Opština Novo Brdo je pokrenula proces nabavke u kategoriji **usluga**.

2009 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 16 postupaka nabavke, od kojih 13 su pripadali kategoriji “**radovi**”, i 3 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”.

2010 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 58 postupaka nabavke, od kojih 34 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 22 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 2 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

2011 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 40 postupaka nabavke, od kojih 16 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 18 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 6 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

2012 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 61 postupaka nabavke, od kojih 15 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 14 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 32 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

2013 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 55 postupaka nabavke, od kojih 22 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 18 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 15 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

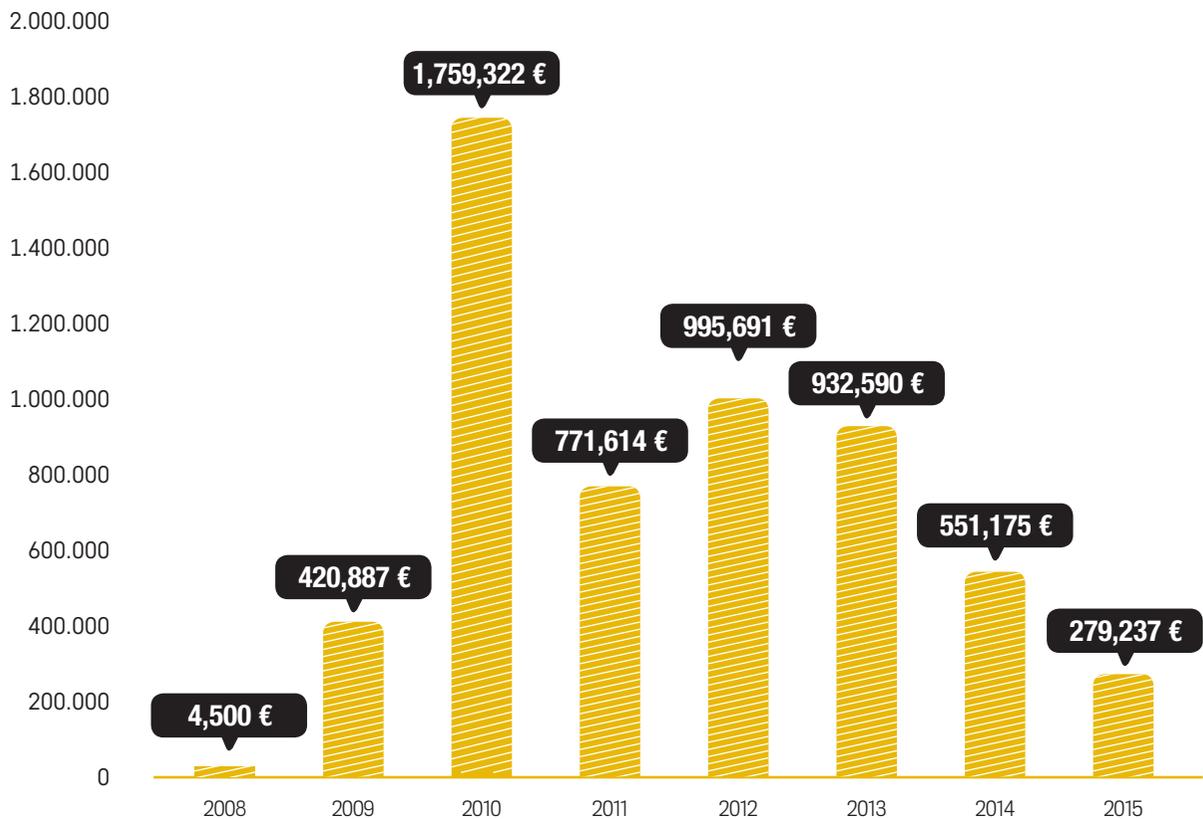
2014 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 28 postupaka nabavke, od kojih 15 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 3 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 10 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

2015 godine Opština Novo Brdo je pokrenula 24 postupaka nabavke, od kojih 3 su pripadali kategoriji “**radovi**”, 9 su pripadali kategoriji “**snabdevanje**”, i 12 su pripadali kategoriji “**usluge**”.

Između 2008. i 2015. kroz 286 postupaka nabavke, Opština Novo Brdo je potrošila 5,715,016 €. Samo tokom 2010. godine, kroz javnu nabavku je potrošeno 1,759,322 €, ili 30.8% svih potrošenih sredstava između avgusta 2008. i decembra 2015. godine.

Tokom 2015. godine potrošeno je 279,237 € kroz javnu nabavku, ili 4.9% svih sredstava potrošenih tokom ovih godina.

Vrednost ugovora tokom godina

Raspodela sredstava kroz javnu nabavku

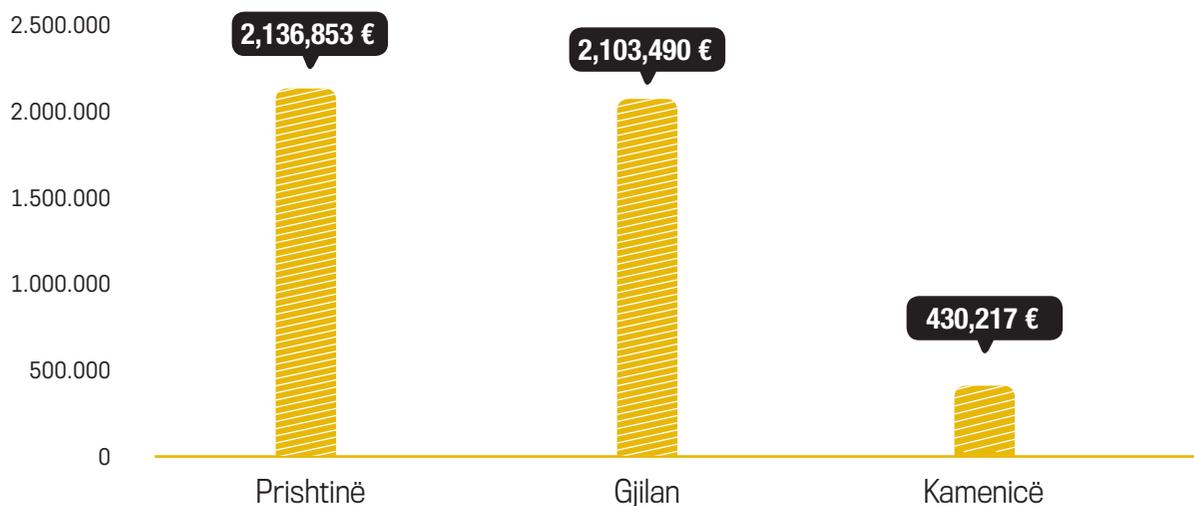
Broj dobijenih tendera prema gradovima odakle dolaze preduzeća

Što se tiče iznosa, oni se razlikuju, a gradovi sa najvećim iznosima su sledeći: Priština sa 2,136,853 €, Gnjilane sa 2,103,490 €, i Kamenica sa 430,217 €. Preduzeća koja

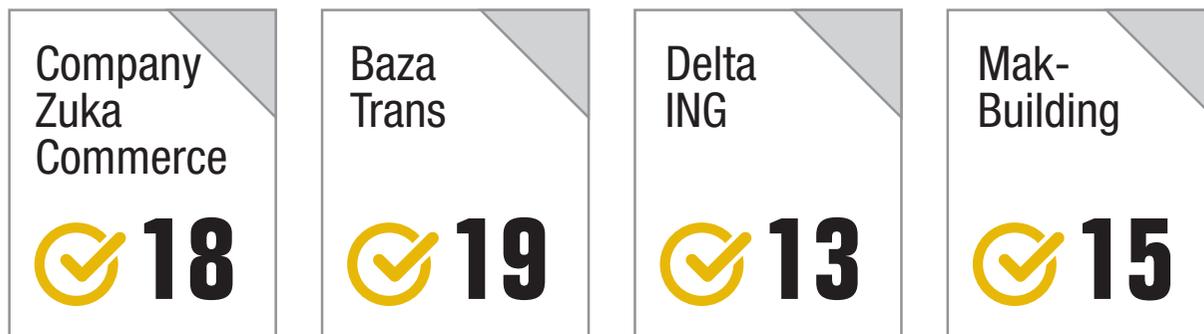
dolaze iz Novog Brda dobila su samo 175,202 €, ili 3% ukupnog broja tendera.

Vrednost dobijenih tendera prema gradovima odakle dolaze preduzeća

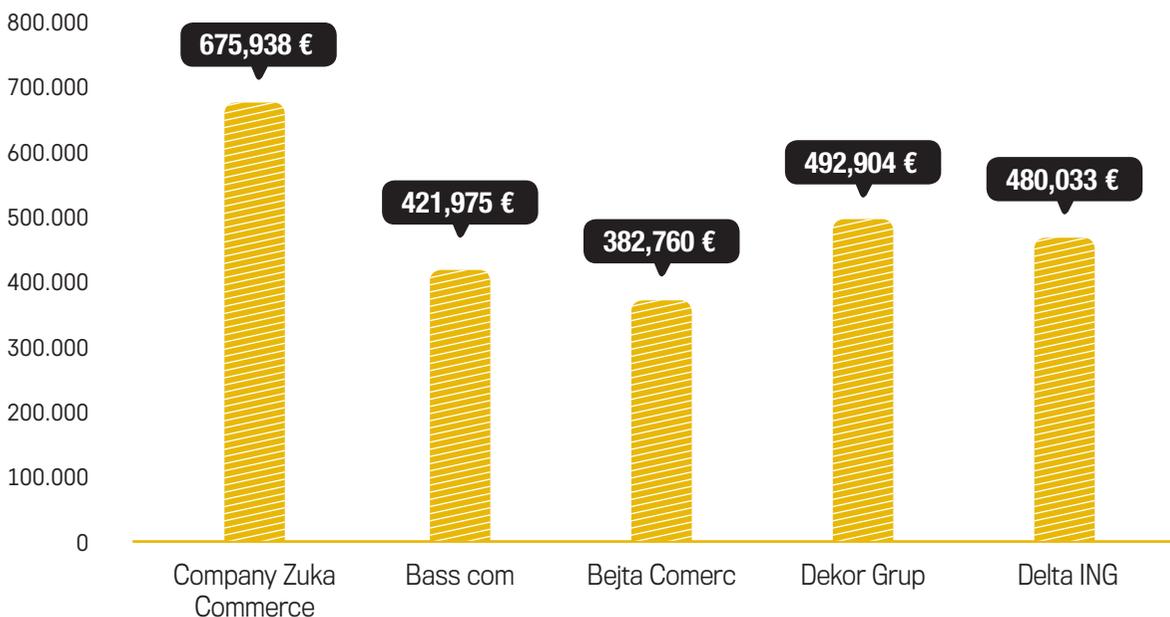

Od ukupno 286 ugovora, 5 preduzeća su dobila 65 ugovora, ili 22.58% u iznosu od 1,709,986 €. Preduzeće "Baza Trans" je dobilo najveći broj tendera, ukupno 19. Ostala 71 preduzeća su dobila po 1 tender.

Preduzeća koja su dobila najviše tendera

Preduzeća koja su dobila tendere najveće vrednosti

NALAZI GENERALNOG REVIZORA KROZ GODINE

2008

Na osnovu naših analiza revizorskog izveštaja iz 2008. godine, možemo zaključiti da su revizori uradili svoj posao ali su imali i problema zbog nedostatka određenih dokumenata. U ovom slučaju su nedostajali finansijski izveštaji sa tačnim podacima prema zakonskim odredbama, i umesto toga bilo je aneksa izveštaja sa netačnim tvrdnjama i bez adekvatnih dokaza;

Osim problema sa finansijskim izveštajima, bilo je i velikih razlika između izveštaja prihoda gotovine i uplata na kraju godine (njihovo obrazloženje je bilo da Opština nije uspjela da sprovede efikasne postupke javne nabavke). Između ostalog, primećen je i nedostatak zahteva za pokretanje javne nabavke robe i usluga u sledećim slučajevima:

- Snabdevanje škola tehničkim materijalima od "DPT Adi";
- Izgradnje kanalizacije u selu Labjane i renoviranje toaleta u kancelariji lokalnih zajednica u Prekovcu od "NNT Abazi";
- Izgradnja srednje škole u selu Bostane od "NTP Umetnost Projekat";

Takođe, Opština nije preduzela nikakve mere protiv preduzeća koja nisu završila rad prema ugovoru. Takav je slučaj bio sa preduzećem "Haksholli" koje nije poštovalo ugovor nakon završetka radova, a Opština nije izrekla kaznu prema zakonu. Preduzeće je dalo obrazloženje da ovo zakašnjenje sa snabdevanjem drva nije stavilo u opasnost rad institucije.

Opština nije pripremila niti uvela funkciju unutrašnjeg revizora što je, takođe, zahtev trenutnih zakona na snazi.

PREPORUKE

- Preporučujemo Opštini da ne kupuje bez odgovarajućih zahteva određenih odeljenja i da sprovodi Zakon o javnim nabavkama;
- Preporučujemo Opštini da ne pokreće postupke javne nabavke pre određivanja potreba i raspoloživih sredstava, kao što je predviđeno Zakonom o javnim nabavkama;
- Kazna treba biti izrečena izvršiocu radova ako ne ispuni obaveze predviđene ugovorom;
- Preporučujemo Opštini da otvaranje i ocenjivanje ponuda za nižu cenu nabavke treba da izvrši Službenik za javnu nabavku i članovi Komisije, kao što se predviđa Zakonom o javnim nabavkama;
- Preporučujemo rukovodstvu opštine da sprovodi politike i postupke kontrolnog spiska dosijea koje jasno definišu dokumentaciju u dosijeu.
- Preporučujemo rukovodstvu opštine da napravi kontrolni spisak, gde se jasno definiše dokumentacija u dosijeu.
- Preporučujemo gradonačelniku da zaposli jednu kvalifikovanu osobu koja će vršiti funkciju Unutrašnjeg revizora.

2009

Na osnovu našeg istraživanja za 2009. godinu, dolazimo do zaključka da opet nedostaju određena dokumenta koji onemogućuju revizoru da izvrši potpunu kontrolu.

Nedostaju:

- Finansijski izveštaji;
- Nesaglasnost između izveštaja prihoda i uplata;
- Nepotpun je budžetski izveštaj;
- Nesaglasnost između prihoda i uplata gotovine;

Tokom revizije primećeni su slučajevi gde nisu podnešeni zahtevi za pokretanje javne nabavke koji trebaju biti potpisani od strane službenika za usvajanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;

Identifikovani su sledeći slučajevi ugovora kapitalnih investicija i javnih nabavki:

- Izgradnja sistema grejanja Zdravstvenog centra Opštine Novo Brdo, izvođač „NNP Perspektiva“;
- Izgradnja ćoškova za čuvanje materijala za grejanje (drva i uglja), izvođač „NNSH Mak Building“;
- Snabdevanje materijalima za grejanje: drvo i ugalj. Lot I: Drvo, Lot II: Ugalj, snabdevač „NTP Metali“;
- Snabdevanje materijalima Direkcije za obrazovanje i zdravstvo, snabdevač „NTH Hillari – Vitina“;
- Snabdevanje opštinskih direkcija kompjuterima, snabdevač „NTH PBC – Kosova“.

Kod revizorskih izveštaja primetili smo dva slučaja u kojima nedostaju oglasi o dodeli ugovora u dnevnim novinama, i na veb stranici RKJN-a, kao što se predviđa Zakonom o javnim nabavkama. Ovo su identifikovani slučajevi:

- Snabdevanje materijalima Direkcije za obrazovanje i zdravstvo, snabdevač „NTH Hillari – Vitina“;
- Snabdevanje opštinskih institucija materijalom i inventarom, snabdevač NTP Libraria ABC;

Primećeno je da kod projekta asfaltiranja puta Lak Bunjak od strane „NPT Kastrioti“, i kod projekta održavanja vatrogasnih kamiona od strane „NTP Miri“ u zapisnicima za otvaranje ponuda nedostaje potpis jednog člana komisije, a kod projekta snabdevanja opštinskih direkcija kompjuterima od strane „NTP PBC – Kosova“ zapisnik sa procene ponuda nije potpisan od dva člana komisije.

Takođe je primećen slučaj kada Opština nije poštovala postupke što se tiče kriterijuma za selekciju “ekonomski najpovoljnijih” tendera, kao što je predviđeno Zakonom o javnim nabavkama.

Ovo su identifikovani slučajevi:

- Snabdevanje opštinskih direkcija kompjuterima, snabdevač „NTH PBC – Kosova“;
- Asfaltiranje puta Lak Bunjak. Izvođač NTP Kastrioti“;

Takođe nedostaju izveštaji nadzora radova kao i kontrolni spisak dosijea nabavki. Osim toga, veoma je važno naglasiti da Opština ni u jednom slučaju nije izrekla kaznu zbog kašnjenja u izvođenju radova i snabdevanju materijalima i opremom.

PREPORUKE.

- Preporučujemo opštinskoj upravi da tokom pripreme finansijskih izveštaja koristi pouzdane izvore informacija i da zapisi izveštaja budu u saglasnosti sa izveštajima;
- Preporučujemo opštinskoj upravi da vrši redovna usaglašavanja između sistema Free Balance i odeljenjima i da povećaju pouzdanost informacija u izveštajima.
- Preporučujemo Opštini da poštuje sve odredbe Zakona o javnim nabavkama Br. 2007/20, i da sva pokretanja i odobrenja nabavki izvrši službenik za odobrenje;
- Preporučujemo Opštini da poštuje sve odredbe Zakona o javnim nabavkama i da osigura da kompletna dokumentacija o komisiji za ocenjivanja bude prisutna od početka do kraja procesa;
- Preporučujemo Opštini da primeni kazne prema izvođačima koji ne ispunjavaju rokove i uslove prema ugovorima;
- Preporučujemo Opštini da članovi komisija za ocenjivanje ponuda trebaju potpisani izjave pod zakletvom u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Br. 2007/20, sekcija 21.4;
- Preporučujemo Opštini da za selekciju ekonomski najpovoljnijih tendera poštuje procedure pod-kriterija prema Zakonu o javnim nabavkama Br. 2007/20, sekcija 50.2;
- Preporučujemo Opštini da osigura da za svaki projekat postoji pravilan nadzor i da se izveštaji sačuvaju u dosijeima nabavke.

2010

Na osnovu našeg istraživanja za 2010. godinu, dolazimo do zaključka da opet postoje značajni nepravilnosti, posebno kod:

- Izveštaja o prijemu i uplatama gotovinom;
- Izveštaja o realizaciji budžeta;

Na osnovu istraživanja, u ovim izveštajima nema saglasnosti između broja prijema i uplata, i ima velikih nesaglasnosti između pomenutih iznosa. Sve to stvara sumnju kuda su usmerena ova sredstva, dakle kako su potrošeni ti novci. Ovaj izveštaj uopšte ne spominje ugovore za tendere ili kapitalne investicije.

Preporučeno je opštinskoj upravi da tokom pripreme finansijskog izveštaja koristi pouzdane izvore informacija i da zapisi izveštaja budu u saglasnosti sa izveštajima;

2011

Na osnovu našeg izveštaja za 2011. godinu, očigledno je da Opština Novo Brdo nije tačno i u potpunosti prikazala informacije o imovini. U ovom izveštaju takođe nije posvećeno dovoljno pažnje tenderima i kapitalnim investicijama. Što se tiče budžeta, došli smo do sledećih zaključaka:

- Usvojeni budžet za kapitalne investicije bio je € 1,314,307, a potrošeno je € 1,265,003 ili 96%.
- Testirano je 17 uzoraka u iznosu od € 365,844 ili 29% ukupnih troškova i nisu uočene nepravilnosti. Tokom prve faze revizije komisija je savetovana da imenuje nadzorni organ pre početka radova, i da se svi započeti radovi završe na vreme i prime od strane komisije u skladu sa dokumentacijom projekta. Ta preporuka je adresirana.

PREPORUKE.

- Preporučujemo Predsjedniku Opštine da obezbedi imenovanje službenika za imovinu; formiranje komisije za registraciju i procenu imovine, i izradu registra o imovini opštine u skladu sa AU Br. 21/2009 o Upravljanju vladinom imovinom;
- Preporučujemo Predsjedniku Opštine da osigura ozbiljnije tretiranje u smislu adresiranja preporuka JUR-a i osnivanje Komiteta za reviziju sa ciljem jačanja rada JUR-a, adresiranje preporuka spoljne revizije i povećanja stepena kontrole u opštini;
- Preporučujemo Predsjedniku Opštine da osigura izradu odgovarajućih politika, smernica i jasnih procedura za sve značajne aktivnosti kao što su: planiranje budžeta, nabavke, upravljanje troškovima, subvencije i transferi i imovina, i njihovog blagovremenog izveštavanja.

2012

Na osnovu našeg izveštaja za 2012. godinu, u revizorskom izveštaju nisu uočene nepravilnosti što se tiče dokumentacije. Međutim, primetili smo da nisu uzete u obzir preporuke iz prošle godine. Može se videti da postoji razlika između početnog i konačnog budžeta. Ta razlika iznosi 346,933 €. Ova razlika budžeta je rezultat sopstvenih prihoda prenetih iz 2011. godine u iznosu od 65,770 €, prihoda realizovanih više od plana 64,596 €, vladinog granta iz kancelarije Premijera, pomoći Opština-ma u iznosu od 150,001 € i spoljnih donacija od 66,566€.

Opština nije imala adekvatni konačni registar imovine, što otežava praćenje i stvara prostor za zloupotrebu sredstava.

Jedan od zaključaka je da se kod kapitalnih investicija i roba i usluga treba povećati kontrola nabavke (poštovanje kriterija tenderskih dosijea u procesu procene tendera), da se ne potpisuju ugovori pre obavezivanja dovoljnih sredstava, i da se izvrše isplate iz 2011. godine.

NALAZI

Kod predmeta „Izgradnja autobusnog stajališta“, u iznosu od 37,257 €, Opština nije izvršila isplate u nedostatku obavezivanih sredstava. Sve isplate su trebale da se izvrše na kraju 2011. godine, a do sada je isplaćen iznos od 24,384 €, dok preostali dug iznosi 12,873 €;

Kod ugovora „Snabdevanje administrativnim materijalom“, sklopljenog 24.07.2012. u iznosu od 10,556€ , primetili smo da su sredstva obavezivana dana 19.11.2012. u iznosu od 907 €, a izveštaj o prijemu robe nije potpisao jedan od tri imenovanih članova.

Kod predmeta „Asfaltiranje puta u selu Jasenovik“, u iznosu od 110,433 €, nadzorni organ je dostavio izveštaj o završnoj situaciji za isplatu dana 14.08.2012. u iznosu od 29,833 €, međutim isplaćeno je samo 19,400 €. Ovo je posledica stupanja u ugovore u odsustvu obavezivanih sredstava.

Neizvršavanje isplata za završene radove kod realizacije kapitalnih projekata ispoljeno je s lošim planiranjem budžeta i stupanjem u obaveze prema EO bez pokrića. To je pokazatelj da Opština nema kontrolu nad aktivnostima nabavke kao i njihovo usaglašavanje sa budžetskim fondovima.

PREPORUKE.

- Gradonačelnik treba da ojača kontrole nad nabavkama, budžetskom i finansijskom kontrolom kako bi upotpunio ugovore, bilo u pogledu osiguravanja radova/usluga tako i u pogledu plaćanja.

2013

Na osnovu našeg izveštaja za 2013. godinu, u revizorskom izveštaju su uočeni sledeći problemi:

- Nepotpuno prikazivanje finansijske imovine koja odražava slabosti u kontrolama sprovedenim od strane menadžmenta za potvrđivanje celovitosti i tačnosti opštinskih imovina u Informativnom sistemu upravljanja javnim finansijama;
- Nedostatak sistematskog procesa za upravljanje i adresiranje preporuka Generalnog revizora;
- Veliki troškovi i veliki broj isplata tokom meseca decembra snose rizik da ove isplate izbegavaju dovoljne kontrole i da se iste isplate za neizvršene radove;
- Nedostatak aktivnosti za identifikovanje novih imovina će povećati rizik da se ove imovine ne izlažu naplati poreza. Nedostatak efikasne strategije za prikupljanje istorijskih dugova će smanjiti sposobnost Opštine da planira finansiranje projekata iz sopstvenih prihoda;
- Potreba za povećanjem kontrole nad troškovima, posebno u oblasti subvencija i transfera;
- Funkcija Jedinice unutrašnje revizije nije dovoljno podržana od strane menadžmenta i komiteta revizije. Menadžment je sproveo samo jedan mali broj preporuke unutrašnje revizije.

Konačni budžet je bio za 137,381 € veći od početnog budžeta. Ova razlika je rezultat sopstvenih prihoda prenetih iz prethodne godine u iznosu od 70,285 €, prihoda od učešća građana u iznosu od 11,331 €, povećanje u kategoriji plata i dnevnica od 2,040 €, kao i povećanje prihoda od spoljnih donacija u iznosu od 53,725 €.

Završni budžet za kapitalne investicije je izvršen na nivou od 92%, ali samo tokom decembra je potrošeno 330,345 € od ukupnih sredstava;

Mi smo testirali 18 isplata za kapitalne investicije u iznosu od 389,674 € ili oko 63% od vrednosti ugovora kao i 16 isplata iz kategorije roba i usluga u iznosu od 72,231 € ili 22%. Osim identifikovanih slučajeva u nastavku, procedure nabavke su bile u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (ZJN).

NALAZI

U projektu ““Snabdevanje Poljoprivrednim mašinama”” sklopljen je ugovor u iznosu od 65,085€. Opština je u dosijeu tendera zatražila snabdevanje sa 89 poljoprivrednih mašina, a sklopila je ugovor sa operaterom za 108 poljoprivrednih mašina. Snabdevači su konkurisali za 89 poljoprivrednih mašina. Ovaj postupak je ošteti konkurenciju i učinio je proces nabavke netransparentnim.

Prilikom procene upravljanja ugovorima, testirali smo isplatu od dana 31.12.2013. u iznosu od 81,920 €. Isplata je izvršena a mi nismo pronašli priloženu situaciju sa opisom obavljenih radova.

Prilikom testiranja isplate od dana 27.12.2013. u iznosu od 13,000 €, u ime snabdevanja inventarom za škole, nismo našli pismeni izveštaj o prijemu inventara od strane škola.

Kontrole upravljanja u procesima nabavke su neefikasne i kao rezultat toga pojavljuje se rizik da u obavljenim nabavkama organizacija nije uspjela da dobije vrednost za potrošeni novac. Kao rezultat naglašenih slabosti dogodilo se nekoliko neispravnih isplata i netransparentnih nabavki.

PREPORUKA

- Gradonačelnik treba da obavi naknadni nadzor gore pomenutih slučajeva u kojima procesi nisu sprovedeni na efikasan način. Takođe, treba da obezbedi da će se za pomenute slabosti preduzeti konkretne mere o njihovom eliminisanju i da se u budućnosti neće ponoviti takvi slučajevi.

2014

Što se tiče 2014. godine, revizorski izveštaj ne sadrži nepravilnosti uočene tokom prethodnih godina.

Konačni budžet je za 305,551 € od početnog budžeta. Na osnovu revizorskog izveštaja, ovo su razlozi te razlike:

- Vladin grant je povećan na 26,625 €;
- Sopstveni prihodi iz prošle godine preneseni su u iznosu od 26,625 €; i
- Unutrašnje donacije u iznosu od 1,209 €.

Tokom 2014. godine Opština je potrošila 2,114,079 € ili 89% konačnog budžeta, što je manje u odnosu na 95% potrošenog budžeta tokom 2013. godine. Ovo su razlozi trenutnog stanja:

Bez obzira na povećanje budžeta za kapitalne troškove, potrošeno je samo 71% konačnog budžeta. Nepotrošena sredstva u iznosu od 114,432 € posledica su nedostatka projekata i slabog upravljanja postojećih projekata;

Revizorski izveštaj je naveo nalaze, rizike, preporuke i zaključke za 2014. godinu, koji su dati u nastavku:

NALAZI

Razmatranjem ugovora i isplata identifikovali smo niz zajedničkih slabosti, koji su imali uticaj na nekoliko razmotrenih ugovora. Posebno kontrole upravljanja nisu funkcionisale na efektivan način za sprečavanje sledećih problema:

- Opština je obavila 20 procedura nabavke za aktivnosti koje nisu planirana. Bilo je pet (5) ugovora sa otvorenim procedurom (u ukupnoj vrednosti od 207,407 €). 15 ugovora sa malim vrednostima za ispunjenje nepredviđenih trenutnih potreba;
- Odlukama Gradonačelnika, Opština je izvršila neispravne isplate više od 14,000 € za snabdevanja i usluge bez ugovora sa snabdevačima, kao u nastavku:

- Za potrošni materijal u vrednosti od 1,580 €;
- Račun u iznosu od 9,070 € za servisiranje vozila. Štaviše, sertifikacija isplata, osim nedostatka ugovora, izvršena je na nepravilan način bez obavezivanja sredstava, bez zahteva za kupovinu, i bez naloga za kupovinu;
- Uređenje pumpi za vodu u vrednosti od 1,365 €;
- Isplata u iznosu od 1,398 € za prevoz dece sa sela opštine;

Opština nije uspeła da primeni zahteve Zakona o javnim nabavkama i Finansijskog pravila 01/2013 o trošenju javnog novca. Istaknute slabosti su rezultirale neispravnim isplatama i mogu biti osnova za modifikaciju mišljenja. Postoji daljnji rizik da je postignuta niska vrednost za potrošeni novac bez ugovora i iste mogu biti predmet prevare.

PREPORUKA

- Gradonačelnik treba da pokrene razmatranje kako bi odredio zašto specifični zahtevi nabavke nisu adresirani u ovim slučajevima i da se sprovedu povećane kontrole, radi osiguranja da se takve situacije neće ponoviti. Prakse takvih isplata u suprotnosti sa režimom nabavke treba odmah da se prekinu.

Iako je Opština napravila akcioni plan za sprovođenje preporuka iz prošle godine, nijedna od preporuka nije u potpunosti adresirana.

FINANSIRANJE POLITIČKIH STRANAKA

Revidirani finansijski izveštaji objavljeni su samo za period od 2009. do 2012. Centralna izborna komisija nije nikada objavila finansijske izveštaje političkih subjekata pre 2009. godine, pošto su oni revidirani od strane OEBS-a.

Nakon 2013. godine finansijski izveštaji političkih subjekata nisu revidirani pošto Skupština Kosova nije uspjela da izabere revizorsku kompaniju.

Do 2013. godine SO Novo Brdo je upravljala Demokratska liga Kosova (LDK).

Nakon 2013. godine SO Novo Brdo je upravljala Lista Srpska.

Za period od 2009. do 2012. LDK je prikazala 99,685 € prihoda od donacija, od kojih 76,811 € od fizičkih lica i 22,874 € od pravnih lica.

2009. godine revizor je uočio da je LDK prodala nekretnine u vrednosti od 380,000 €, kršeći Pravilnik 01/2008, član 17. Finansiranje političkih subjekata, paragraf. 17.4 koji kaže: "Registrovana politička partija ne sme da se bavi nikakvom komercijalnom ili profitnom aktivnošću, osim što može da prodaje materijal, kao što su publikacije i poster koji nose logo ili akronim partije, čija ukupna vrednost ne prelazi dve hiljade (2.000) evra godišnje".

2010. godine LDK je morala vratiti donatorima 2,856.95 €, jer je prekoračila dnevnu dozvoljenu granicu primanja donacija.

VEZE BIZNISA SA POLITIKOM

Na osnovu pregledanih ugovora i upoređenja podataka iz finansijskih izveštaja političkih subjekata, došli smo do zaključka da je 5 preduzeća finansiralo Demokratsku stranku Kosova (PDK), koja je bila na vlasti na centralnom nivou. Jedno od ovih preduzeća je finansiralo i pokret Samoopredeljenje.

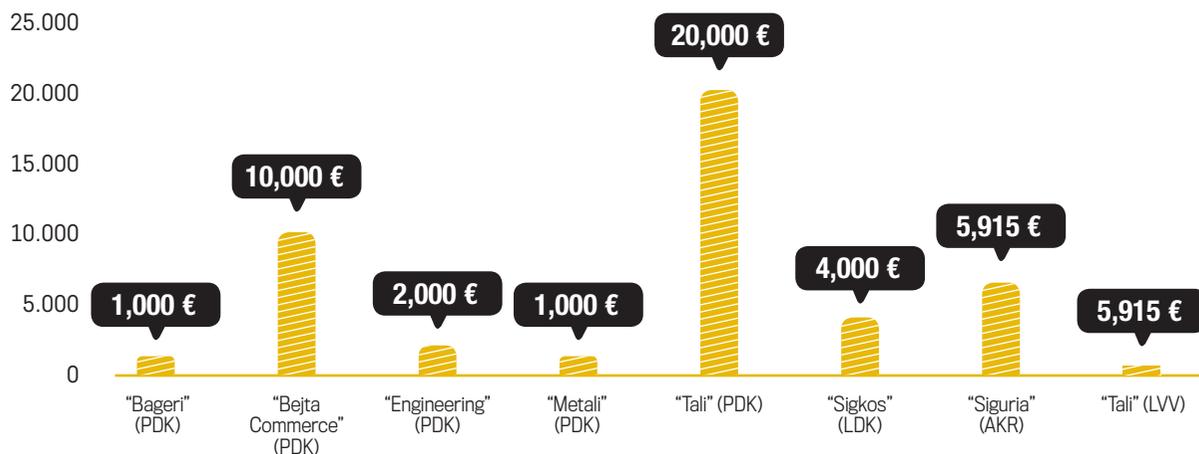
Jedno preduzeće je finansiralo Demokratsku ligu Kosova, a bilo je u vlasništvu bivšeg poslanika ove stranke, Hashima Deshishkua.

Jedno preduzeće je finansiralo politički subjekt Alijansa novo Kosovo (AKR), a bilo je u vlasništvu predsednika ove stranke, Behxheta Pacollija.

PDK je primila donaciju u iznosu od 34,100 € od ovih 5 preduzeća, a Samoopredeljenje je od jednog preduzeća koje je istovremeno finansiralo i PDK primilo donaciju u iznosu od 100 €.

LDK je primila 4,000 €, a AKR je primila 5,915 € od preduzeća koja su dobila tendere od SO Novo Brdo.

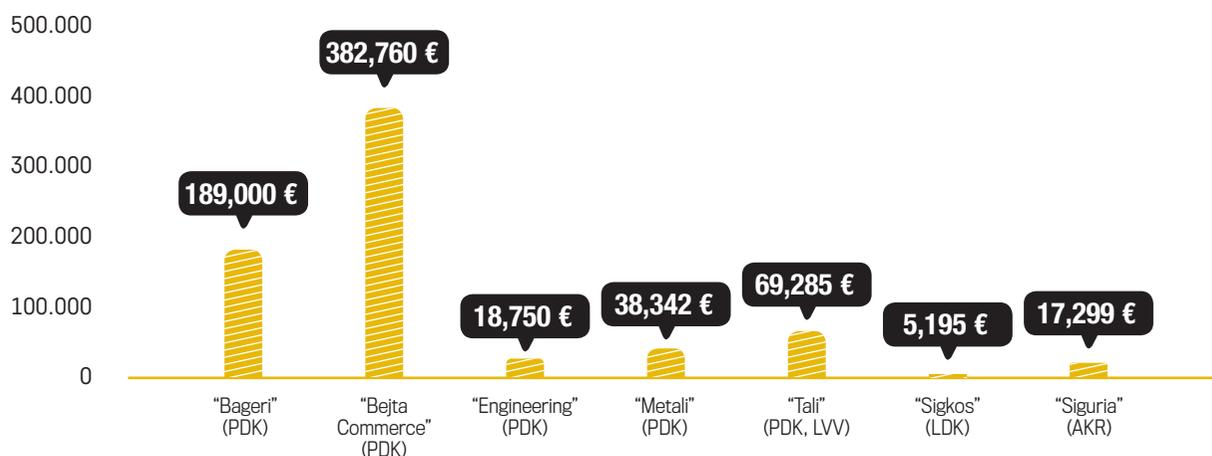
Vrednost dobijene donacije

Ovih 7 preduzeća su od SO Novo Brdo dobila 721,441 € kroz 23 tendera.

Tendere najvećih iznosa su dobila preduzeća koja su finansirala PDK. Ova preduzeća su dobila 19 tendera u iznosu od 698,947 €.

Vrednost tendera dobijenih od preduzeća koja su finansirala političke subjekte

---

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Na osnovu našeg izveštaja, ispostavlja se da Opština Novo Brdo ima dosta problema što se tiče raznih operacija i budžetskih izveštaja. Revizorski izveštaj, koji je detaljno analiziran, ukazao je na brojne probleme koji utiču na funkcionalno budžetsko delovanje.

Između 2008. i 2014. godine identifikovani su problemi počevši od neadekvatnih budžetskih planiranja do nepoštovanja pravnih odredbi vezanih za javnu nabavku. U tom pogledu, identifikovan je nedostatak oglasa dodele tendera u dnevnim novinama i na veb stranici RKJN-a, kao što se predviđa Zakonom o javnim nabavkama, kao i nepoštovanje postupaka što se tiče kriterija za selekciju ekonomski najpovoljnijih tendera. Stoga, nadležni organi trebaju preduzeti mere prema ekonomskim operaterima koji su prekršili zakonske odredbe javne nabavke, i takođe oglasi trebaju biti u skladu sa odredbama javne nabavke i treba se uzeti u obzir član 50.2 Zakona o javnim nabavkama koji se tiče selekcije ekonomski najpovoljnijih tendera.

Netačni finansijski podaci, zajedno sa neadekvatnim dokazima i velikim razlikama i nesaglasnostima između prijema i isplata gotovinom na početku i na kraju godine, neki su od identifikovanih nalaza revizorskih izveštaja.

Generalni revizor je preporučio Opštini da ne pokreće postupke javne nabavke pre identifikovanja potreba i dostupnih sredstava, kao što je predviđeno Zakonom o javnim nabavkama. Generalni revizor je takođe preporučio angažovanje unutrašnjeg revizora koji bi pomogao u sprečavanju profesionalnih finansijskih problema, međutim, ta preporuka nije uzeta u obzir.

Nedostatak odgovornosti i preduzimanja adekvatnih mera primećeni su i kod ugovora između Opštine i određenih ekonomskih operatera. Iako radovi nisu bili završeni prema ugovoru, Opština nije preduzela nikakve mere protiv preduzeća zbog takvog postupka. Smatramo da neispunjenje zadataka predviđenih ugovorom predstavlja kršenje ugovora, i kao takvo, treba biti kažnjeno zakonskim merama.

Generalni revizor je identifikovao i niz nepravilnosti kao što je netačno prikazivanje informacija o imovini, nedostatak sistematskog procesa za upravljanje i adresiranje preporuka spoljašnjeg revizora, nedostatak efikasnosti za sakupljanje istorijskog duga koji utiče na smanjenje sposobnosti Opštine u planiranju i finansiranju projekata od sopstvenih prihoda, kao i potreba za povećanje kontrole nad troškovima, posebno u oblasti subvencija i transfera.

Imajući u vidu preporuke tokom godina, smatramo da je potrebno adresiranje preporuka revizora kroz sistematski proces. To bi uticalo na adresiranje brojnih problema tokom godina, i sprečavanje i neponavljanje tih problema ubuduće.

